

T.C
STANBUL
BÖLGE DARE MAHKEMESİ
YEDİNCİ DARE DAVA DAİRESİ

Esas No :
Karar No :

STANBUL TALEP EDEN (DAVACI) :

VEKİL :

KARŞI TARAFA (DAVALI) :

İSTEMİN ÖZETİ : Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı kadrosunda yardımcı doçent doktor olarak görev yapan davacıya, hatalı katsayı uygulanması suretiyle ödenen fazla maaş miktarının davalı idare hesabına 7 i günü içerisinde ödenmesinin istenilmesine ilişkin 21.05.2018 tarih ve 841.02.17/651 sayılı i lemin ile bu i leme davacı tarafından yapılan itirazın reddine dair tesis edilen 20.06.2018 tarihli i lemin iptali istemiyle açılan davanın incelenmeksizin reddine dair istanbul dare Mahkemesi'nin gün ve E:..., K:... sayılı kararının, davacı vekili tarafından, dava konusu i lemin icrai olduğu ileri sürülerek istinaf yoluyla kaldırılması istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Mahkeme kararının hukuka uygun olduğu ve istinaf başvurusunun reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren istanbul Bölge dare Mahkemesi Yedinci dare Dava Dairesince, dava dosyası incelenerek gereği görüldü:

Dava, Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı kadrosunda yardımcı doçent doktor olarak görev yapan davacıya, hatalı katsayı uygulanması suretiyle ödenen fazla maaş miktarının davalı idare hesabına 7 i günü içerisinde ödenmesinin istenilmesine ilişkin 21.05.2018 tarih ve 841.02.17/651 sayılı i lemin ile bu i leme davacı tarafından yapılan itirazın reddine dair tesis edilen 20.06.2018 tarihli i lemin iptali istemiyle açılmıştır.

dare Mahkemesince; "idare tarafından talep edilen alacanın rızasızca ödenmesi istemini içeren dava konusu 21.05.2018 tarih ve 841.02.17/651 sayılı i lemin ve bu i leme davacı tarafından yapılan itirazın reddine dair tesis edilen 20.06.2018 tarihli i lemin, kamu gücünün üçüncü kişiler üzerinde ayrıca başka bir i lemin varlığına gerek olmaksızın doğrudan doğruya çeşitli hukuki sonuçlar doğurmak suretiyle etkisini gösterdiği i lemlerden olmadığı, rızasızca ödenmemesi halinde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Kamu Zararlarının Tahsilinde İlgili Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca hükmen tahsil yoluna gidileceği dikkate alındığında, davanın incelenmeksizin reddine karar verilmesi gerekmektedir." gerekçesiyle davanın incelenmeksizin reddine karar verilmiştir.

Uyuşmazlığın çözümü için öncelikle kamu görevlilerine yapılan fazla ödemelerin geri alınmasında uygulanacak mevzuatın saptanması gerekmektedir. Belirtilen husus bu uyuşmazlıklarda görevli yargı yerinin belirlenmesi açısından da önem taşımaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 1. maddesinde, Kanun'un amacının kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını, hesap verebilirliği ve mali saydamlığı sağlamak üzere, kamu mali yönetiminin yapısını ve işleyişini, kamu bütçelerinin hazırlanmasını, uygulanmasını, tüm mali işlemlerin muhasebeleştirilmesini, raporlanmasını ve mali kontrolü düzenlemek olduğu belirtildikten sonra devam eden maddelerde, bu amacın sağlanması için kamu kurumlarında gerçekleştirilecek iç ve dış denetim yöntemlerine yer verilmiştir, "Kamu zararına" ilişkin 71. maddesinde ise, "Kamu zararı, mevzuata aykırı karar, işlem, eylem veya ihmâl sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunmasıdır.

Kamu zararının belirlenmesinde;

T.C
STANBUL
BÖLGE DARE MAHKEMES
YED NC DARE DAVA DA RES

Esas No :
Karar No :

- a) , mal veya hizmet kar ılı ı olarak belirlenen tutardan fazla ödeme yapılması,
- b) Mal alınmadan, i veya hizmet yaptırılmadan ödeme yapılması,
- c) Transfer niteli indeki giderlerde, fazla veya yersiz ödemede bulunulması,
- d) , mal veya hizmetin rayiç bedelinden daha yüksek fiyatla alınması veya yaptırılması,
- e) dare gelirlerinin tarh, tahakkuk veya tahsil i lemlerinin mevzuata uygun bir eilde yapılmaması,
- f) (5436 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin c/9 fıkrası ile çıkarılan bend)
- g) Mevzuatında öngörülmedi i halde ödeme yapılması, esas alınır.

(5436 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin a/21 fıkrası ile de i en fıkra) Kontrol, denetim, inceleme, kesin hükme ba lama veya yargılama sonucunda tespit edilen kamu zararı, zararın olu tu u tarihten itibaren ilgili mevzuatına göre hesaplanacak faiziyle birlikte ilgililerden tahsil edilir.

Alınmamı para, mal ve de erleri alınımı ; sa lanmamı hizmetleri sa lanımı ; yapılmamı in aat, onarım ve üretimi yapılmı veya bitmi gibi gösteren gerçek dı ı belge düzenlemek suretiyle kamu kayna ında bir artı a engel veya bir eksilmeye neden olanlar ile bu gibi kanıtlayıcı belgeleri bilerek düzenlemi , imzalamı veya onaylamı bulunanlar hakkında Türk Ceza Kanunu veya di er kanunların bu fiillere ili kin hükümleri uygulanır. Ayrıca, bu fiilleri i leyenlere her türlü aylık, ödenek, zam, tazminat dahil yapılan bir aylık net ödemelerin iki katı tutarına kadar para cezası verilir.

Kamu zararının, bu zarara neden olan kamu görevlisinden veya di er gerçek ve tüzel ki ilerden tahsiline ili kin usûl ve esaslar, Maliye Bakanlı ının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir." kuralı yer almı tır.

Yukarıdaki maddenin birinci fıkrasında kamu zararı tanımı yapılmı , ikinci fıkrada ise birinci fıkrada tanımlanan hususların geçerli sayılaca ı haller belirlenmi tir. Bu itibarla, 5018 sayılı Kanun'a göre kamu zararı sayılan hallerin; bu maddede yer alan düzenlemelerle birlikte de erlendirilmesi suretiyle belirlenmesi gerekmektedir.

5018 sayılı Kanun'un 71. maddesi uyarınca kamu zararının kapsamı; kamu kaynakları kullanılarak piyasadan mal ve hizmet satın alınması sırasında fazla ödeme yapılması, idarenin gelirlerinin tahsili sırasında mevzuata aykırı davranılması ve mevzuatta öngörülmeleyen bir ödeme yapılması suretiyle yol açılan zararlar sınırlı bulunmakta; ikinci fıkra ile belirlenen kapsam içinde de kamu malına zarar verilmesi, kamu görevlilerinin hukuka aykırı eylemleri nedeniyle ki ilere verdikleri zararın kamu tarafından ödenmek zorunda kalınması ya da mevzuatta ödenmesi öngörülmekle birlikte mevzuatın yorumunda hataya dü ülme veya ihmal ve kasıt yoluyla fazla ödeme yapılması halleri sayılmamaktadır.

Bu bakımdan, idarenin hatalı i lemi sebebiyle yersiz ve fazla yapılan ödemeler sözkonusu oldu unda ortada 5018 sayılı Kanununun 71. maddesi ve bu madde uyarınca çıkarılan Yönetmelik kapsamında ilgililerden tahsil edilebilecek nitelikte bir kamu zararının varlı ından bahsetmek mümkün bulunmamaktadır. Temelinde hatalı bir ödeme i lemi bulundu u belirtilen durumlarda, idarenin öncelikle hatalı i lemini ve bu i lem sebebiyle ilgililer adına borç çıkartılan miktarı belirten kesin ve icrai nitelikte yeni bir i lem tesis etmesi, idari davaya konu edilebilecek nitelikte olan bu i lemin ilgililere tebli i üzerine, ilgililer tarafından 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nda belirtilen sürelerde dava açılmaması, dava açılması durumunda ise mahkemece bir karar verilmesi üzerine fazla ödenen miktarın istirdat edilebilece i tabiidir.

Aksi dü ünçe, Anayasamızın, idarenin her türlü eylem ve i lemine kar ı yargı yolunun açık oldu una ili kin 125. maddesi hükmünü i levsiz hale getirecektir.

T.C
STANBUL
BÖLGE DARE MAHKEMESİ
YEDİNCİ DARE DAVA DAİRESİ

Esas No :
Karar No :

Nitekim; idarenin hatalı olarak ödediği miktarın istirdadına mahkeme kararı olmadan karar verilebileceği ve istirdadın koşullarına ilişkin Danıştay içtihatları Birleştirme Kurulunun 22.12.1973 gün ve E:1968/8, K:1973/14 sayılı kararı, bu gibi uyuşmazlıklarda idari yargı tarafından verilecek kararlara ilgilidir.

Buna göre; uyuşmazlığa konu fazla ödemelerin de, söz konusu içtihat gereğince herhangi bir yargı kararına gerek olmaksızın davacıdan istenilmesi mümkün olduğundan, bu meblağın davacıdan geri istenilmesi yolunda tesis edilen icra leminin idari davaya konu edilebilecek kesin ve yürütülmesi gerekli icra lemlerden olduğu sonucuna varılmış olup, dâre Mahkemesince icra leminin esasına girilerek bir karar verilmesi gerekirken, davanın incelenmeksizin reddine karar verilmesinde hukuki isabet görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, istinaf başvurusunun kabulüne, İstanbul dâre Mahkemesi'nin gün ve E:..., K:.... sayılı kararının kaldırılmasına, yukarıda belirtilen gerekçe dikkate alınarak dosya tekemmül ettirildikten sonra yeniden bir karar verilmek üzere 2577 sayılı dâre Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin 5. fıkrası uyarınca dava dosyasının mahkemesine gönderilmesine, 06/12/2018 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Bağcı

Üye

Üye